

Sisällys

Johdanto	3
Kirjoituksen tavoite	6
Sisä-Suomen suurjärvi	7
Altaat kuroutuvat	7
Sisä-Suomen Suurjärvi syntyy ja kehittyy	7
Pohjois-Kymenlaakson vesistöhistoriaa	11
Vesistöt kuroutuvat	12
Vuolenkoski syntyy noin 8500 vuotta sitten	16
Nurmijärven maanjäristys 7400 vuotta sitten	18
Heinolan harju murtuu	22
Läikähdys	29
Verlan tulppa	30
Läikähtäneet vedet avaavat Verlan tulpan	33
Vuolenkoski muotoutuu	35
Sisä-Suomen suurjärvi Saimaan altaassa	36
Kymijoen synty alentaa vedenpintaa myös Suursaimaassa	36
Sedimentit kertovat vedenpinnan muutoksista	42
Sedimenttitutkimusten tulkinta	42
Heinolan harjun murtumisen ajoitus	46
Ristinselkä	46
Saarniston Päijänteen tutkimus	48
Saarniston Saimaa tutkimus	53
Muita tutkimuksia	56
Sedimenttitutkimukset Mäntyharjun reitillä	58
Muinais-Päijänteen vedenpinnan aleneminen	66
Yhteenvedo Heinolan harjun murtumisen ajoituksesta	68
Keskustelua	69
Mäntyharjun reitti	71
Suursaimaan vedet virtaavat osin Mäntyharjun reittiin	72
Kymijoki	73
Muinais-Kymijoki syntyy	74
Kymijoki muuttuu nykyisekseen	76
Yhteenvedo	78
Kirjallisuus	82